

Erdőkibérlés-e vagy faeladás?

A. „Hallotta t. barátom, hogy az állam n—i nagy terjedelmű erdő-ségeit X. bankárnak bérbe adta?

B. Eddig nem, de ha valóban úgy van, akkor menthetlenül elitélésre méltó gazdálkodási irányt követ azzal, hogy az országos közvagyon-t képező erdőket nyereszkesedő bérlők kezére dobja.

A. Sajnos az igaz, de még is így van, lássa csak a máramarosi roppant terjedelmű kincstári erdőket kibérelte X., a bácskaiakat Y., s így tovább. Ezek el nem tagadható igazságok, melyeket a legjobb hitelű és első rendű napilapokban olvastam.

B. Bizony nem tudom, ha így megy, hová jutunk, erdeinket pénz után törekvő bérlő-kezek galád gazdálkodása teszi tönkre s azon már segíteni se lehet, ha a szerződés meg van kötve.“

Hasonló beszélgetéseket e sorok írója nem egyszer hallott, s mindannyiszor nem épen kis fáradságába került az illető urakat arról meggyőzni, hogy a fennforgó esetben nem erdő-kibérlésről, hanem arról van szó, hogy egyik vagy másik erdőnek ez vagy ama termékét egy vagy több évre X-nek vagy Y-nak az állam eladta; s ehez képest nem az erdő lett bérbeadva, hanem annak terménye, a fa, adatott el, mi között épen oly különbség van, mint a minő bizonyos mezőgazdasági földterület kibérlése, vagy az ugyanezen területen termelt repczének eladása között áll fenn.

Hogy a fennebbihez hasonló beszélgetések és azoknak alapján elterjedő balvélemények és fogalmak, azok előtt, kik az erdőgazdaság természetével nem ismeretesek, viszhangra találnak, nem tartjuk megmagyarázhatatlannak, kivált ha eszünkbe jut, hogy mind e hírek alapja annak tulajdonítható, mert a hírlapok és gyakran maguk a megnevezéssel nem sokat törődő vásárlók is, a természetes nevén vételnek vagy eladásnak mondható üzleti viszonyt bérletnek keresztelik, s a helyett, hogy mondanák: „az angol magyar-bank megvette a garam-völgyi kincstári erdőkben évenként termelendő épületfát“, azt írják

vagy beszélük: „kibérelte a garamvölgyi kincstári erdőket“. Azok pedig, kik a dolog természetére vagy alapos tájékozás megszerzésére nem gondolnak, egyszerűen elhiszik a kibérlést, minek aztán kifolyásai lesznek a sok haszontalan szószaporítás, a fennebbihez hasonló felesleges honfi-aggodalmak, hirlapi értekezések, s miként tények bizonyítják, még polemiák is.

Az erdő kibérlése vagy terményeinek, illetőleg fájának eladása oly két különböző és mindenki által könnyen megérthető fogalom, hogy valóban csudálkoznunk kell, miként nálunk évek óta veszik cserébe az elsőt a másodikért. Hogy pedig most, végre is türelmet veszítve a hallgatásban, a téves nevezés használata ellen felszóllalunk, oka az, mert látjuk, hogy a maga idejében használt helyes megnevezések még mindeddig nem jutottak az illetők figyelmébe, s mert közelebről is írásban láttuk, hogy egy vásárló különben tekintélyes közintézet, mely csupán a termelendő fát vette meg, vásárját bérletnek érti s hasonló alapokon egy más erdőt is kibérelni kíván.

Nem lesz talán felesleges megemlítenem, hogy az erdők kibérlése a józan és okszerű erdőgazdaság irányelveivel merőben ellenkezik, s hogy az oly értelemben, miszerint ne annak tulajdonosa állapítsa meg a helyi viszonyok és gazdálkodási körülmények által feltételezett gazdasági tervet, — melyen belül a bérlőnek, vagy helyesebben, az erdő jövedelme időszerinti haszonrészésének mozogni szabad és kell, — erdészeti szempontból véve, egyáltalában lehetetlennek tekinthető.

Sőt az ügy érdekét tekintve, még az elébb kimondott tételnél is tovább megyünk és határozottan merjük állítani, hogy oly kibérlés, mely az erdőgazdaság mindenkori természetes igényeinek megfelelne, még oly helyes és jónak látszó gazdasági tervek felállítása mellett is, gyakorlatilag lehetlen vagy legalább eddig lehetetlennek bizonyult és azt sem a birtokos java sem más közigazdasági érdek nem tanácsolja. A

gyakorlati lehetlenség mellett tanuskodnak ily esetek eddigi kimenetelei, mint például a hg Eszterházy és gróf Pálffy családok erdőki-bérléseinek pörös eredményei; a még oly jó gazdasági terveket is pedig gyakran és könnyen változtatja a mindennapi élet szüksége.

Az állam tehát az előbb érintett főelv szemmeltartása folytán erdőket épen nem bérel ki, s nem hisszük, hogy oly magán erdőbirtokos akadjon, ki a kibérlés iránt előbb megjelölt szakszerű követelmény mellőzésével erdeje használatát idegen kézre bizza, s ha még is lenne, csak azt mondjuk : nem méltó arra, hogy amaz erdőt tulajdonának nevezze.

Kérjük tehát mindazokat, kik a fa- vagy erdőtermények eladása, vagy megvétele esetében eddigelé a kibérlés nevezését használták, hagyjanak fel e rosz szokással, mert téves megnevezésük, csak helytelen fogalmat és káros következtetésű téves tudást is terjeszt.

Vajjon jutott-e valaha valakinek eszébe azért, mert N. N. földbirtokos még lábán álló buzájának termését eladta, azt mondani, hogy ő buza-földjét kibérelte?

Bedő Albert.

Az országos magyar közgazdasági gyűlés határozatai.

A közgazdasági gyűlés által idei márczius-hó 26-án hozott azon határozatok, melyek közlését lapunk mult számának erre vonatkozó cikkében ígértük következők :

I. A közkereseti szövetkezetek törvényhozásilag leendő rendezése tárgyában :

A közkereseti szövetkezetek alakulásának és működésének feltételei törvényhozásilag szabályoztassanak olykép, miszer int az engedélyezési rendszer megszüntetése mellett az egyesülési szabadság hozattassék érvényre.

II. A hazai gyáripár pangásának okai és emelésének eszközei kérdésében :

1. Vajha országszerte mozdittatnék elő a népnevelés, minél általánosabban és sikeresebben, s nevezetesen hajtassék végre a népnevelésről